

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИКИ, ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА, ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

Випуск 6

Тези доповідей та повідомлень
наукової інтернет-конференції
студентів

10 грудня 2020 року

Вінниця – 2020

УДК 80+[37.016:80](06)

С91

Редакційна колегія:

к.ф.н., доц. Ямчинська Т.І.

к.ф.н., доц. Дробаха Л.В.

к.ф.н., доц. Боюн А.М.

к.ф.н., ст.викл. Камінська М.О.

к.ф.н., доц. Мельник Т. М.

к.ф.н., доц. Таратута С. Л.

*Друкується за ухвалою навчально-методичної комісії факультету іноземних мов
Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського
(протокол №5 від 24 грудня 2020 р.)*

Адреса редакції:

Факультет іноземних мов Вінницького державного педагогічного університету імені
Михайла Коцюбинського, вул.Острозького, 32, м.Вінниця, 21100

**Сучасні проблеми лінгвістики, літературознавства,
перекладознавства та методики викладання мови і літератури:** тези
С91 доповідей та повідомлень наукової інтернет-конференції студентів. – Випуск 6
[10 грудня 2020 р.] / Гол.ред. Т.І. Ямчинська. – Вінниця: ТОВ «Друк плюс», 2020.
– 174 с.

Збірка містить матеріали конференції «Сучасні проблеми лінгвістики, літературознавства, перекладознавства та методики викладання мови і літератури», представлені студентами філологічних спеціальностей. Доповіді відображають широкий спектр досліджень у галузі лінгвістики, літературознавства, перекладознавства та методики викладання мови та літератури.

УДК 80+[37.016:80](06)

© Автори статей, 2020

© Факультет іноземних мов

Вінницького державного

педагогічного університету імені

Михайла Коцюбинського, 2020

**ПОЛІСЕМІЯ ТА СИМВОЛІЗАЦІЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО
ОБРАЗУ ЯК АТРИБУТ ТВОРУ ЛІТЕРАТУРИ
ПОСТМОДЕРНІЗМУ
(НА МАТЕРІАЛІ ТВОРЧОСТІ К. Р. САФОНА)**

Творчість іспанського письменника Карлоса Руїса Сафона є знаковим явищем сучасної літератури. Письменницька діяльність Сафона розпочалася з серії книг для підлітків «Трилогія туману» (це романи «Принц туману», «Опівнічний палац», «Вересневі вогні»). Проте по-справжньому літературний геній Сафона розкрився в циклі романів «Цвинтар забутих книжок», зокрема, в другому романі цього циклу – «Гра янгола».

Центральним у цьому творі є символ книги, який вирізняється багатофункціональністю. Події роману розгортаються навколо постаті молодого письменника-початківця Давида Мартіна, життя якого від самого дитинства сповнене поневірянь і злиднів. За таких складних обставин єдиними друзями Давида стають книги («істоти з паперу і чорнила»). Для нього книга є не лише засобом втечі від похмурої реальності, а й світлом («в кінці тунелю?»), яке здатне врятувати його від злиденного життя.

Специфічною рисою циклу «Цвинтар забутих книжок» є наявність у ньому ремінісценції на реально існуючий твір. Так, у романі «Гра янгола» своєрідним прототекстом є роман Чарльза Дікенса «Великі сподівання». Порівнявши долі героїв обох творів, можна віднайти чимало спільного і, спираючись на роман Ч. Дікенса, зробити припущення щодо подальшого розвитку подій в романі Сафона. Тонкою також є гра Сафона з антропонімами: він – «Карлос», англійський відповідник – «Чарльз». Отже, автор втілює одну з провідних ознак постмодернізму – гру з читачем, сприяє задоволенню інтелектуальних запитів і розкриває повороти сюжету. Крім того, образ книги є своєрідним бароковим інтертекстом.

Давид Мартін розпочинав з написання готичних романів про Барселону («місто проклятих»), які виходили під псевдонімом і користувалися популярністю в читачів. Проте він розумів, що марнує свої сили і талант на тексти, які нічого не варті. Згодом Давид видає роман «Кроки в небо», але цього разу вже під власним прізвищем. Для нього це дуже важлива праця, адже «книга зберігає душу свого автора». Мати його покинула зовсім малим і весь цей час він намагався зрозуміти її вчинок, досягнути, в чому його провина, що йде найрідніша людина. Протягом багатьох років він приходив до вітрини універмагу, де вона працювала, але жодного разу не наважився увійти і назватися. Але, написавши роман «Кроки в небо», він прийшов до дверей універмагу і попросив передати їй книгу. Він зробив крок: прийшов до найріднішої людини, яка ним знехтувала, і запропонував їй свою душу. Він спостерігав здалеку, що вона зробить із книгою (із його «душею!»): мати, не читаючи, викинула його книгу на смітник, тобто вдруге в житті його зрадила. Після цього Мартін зрозумів, що вони один для одного втрачені назавжди, він ніколи не зможе стати частиною її життя, а вона – не наповнить його існування сенсом.

Власник книгарні «Семпере та син», в якого Давид завжди міг знайти прихисток, повів його до бібліотеки (своєрідного «цвинтаря книжок»), знаходячись в якому, треба дотримуватися певних правил: 1) не можна розповідати про це місце; 2) тому, хто вперше сюди приходять, дозволено обрати одну книгу, але тоді ця людина повинна взяти на себе зобов'язання зберегти цю книгу від знищення; 3) можна заховати власну книгу. Саме там Мартін натрапляє на книгу, схожу на релігійний трактат, автор якої має такі самі ініціали, як і протагоніст («Д. М»). Рішення Мартіна дізнатися про долю автора обраної книги має фатальні наслідки: розслідування призвело до смерті багатьох людей, які знали зловісного автора, і ледь не згубило самого Мартіна. Спочатку Давид виступав лише в ролі читача книги, але, розпочавши розслідування, створив новий роман, в якому він сам був головним героєм, а сюжет роману повністю залежав від вибору ним розвитку дії.

Отже, а романі «Гра янгола» книга символізує ще й екзистенційну опозицію «життя – смерть». Тасмничий видавець

Андреас Кореллі (улюблена Сафоном алюзія на диявола) пропонує Давидові Мартіну написати книгу, яку до нього ще ніхто не писав, «релігію» (sic!), в обмін на гроші та обіцянку прожити ще один рік (адже Мартін хворий і невдовзі має померти). Автор вказує, що, з одного боку, життя Мартіна і, з другого боку, процес творення книги є певною мірою тотожними. Написання цієї книги – перевірка для Давида, адже в процесі її створення відбувається його становлення як митця. Водночас книга стає причиною смерті його коханої жінки Крістіни. Андреас Кореллі забирає її життя, аби їй не вдалося відмовити Давида від подальшої роботи. Смерть Крістіни і переслідування поліції змушують Давида покинути Барселону і поневірятися на чужині. Лише через певний час він відчуває, що повинен знову взятися за перо і викласти свою історію на папері. Для нього це можливість ожити.

Таким чином, центральний образ-символ книги в розглянутому романі Карлоса Руїса Сафрона ілюструє тезу Поля Рікера про те, що полісемія – іманентна риса літературного твору, яка є його позитивною рисою.

Література

1. Рікер П. Конфлікт інтерпретацій // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. За ред. М. Зубрицької / П. Рікер. – Львів: Літопис, 1996. – 636 с.

2. Сафон К. Р. Гра янгола: роман: пер. з ісп. / Карлос Руїс Сафон; пер. Віктор Шовкун – Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2018. – 512 с.

Яна Зінець

*Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського*

Наук. керівник – к. філол. н., доц. Т.М.Мельник

ПРОБЛЕМА ВИХОВАННЯ

В РОМАНІ О. КУПРИНА «КАДЕТИ»

Однією з проблем у романі «Кадети» О.І. Купріна є безініціативність вчителів, які втратили сенс педагогічної діяльності – дати знання учням та прищепити їм моральні принципи. В